

АПСАДГЫЛ

гәеисбжы

Апсадгыл зцәызыз
зеггы ицәызуеит!

Жәабран 28
№2. 2011ш.

АПСУА ЛИТЕРАТУРА АШЬАҢАРҚҰЫ Д. И. ГӘЛИА ДИИЖЬҒЕИ 137 ШЫҚӘСА ЦИТ

Дырмит Иосиф (Урыс)-иңа Гәлиа диит жәабран 21 азы Гәылрыңшь араион Уарча ақытан.

1877 шықәсазы, аурысы атырқәеи реи-башьраан, цшышықәса иртагылаз Дырмит хәычы итаацәеи иареи Ғыркәтәылака иахыр-геит. Уантә иаб Урыс итаацәа иманы дыбна-леит 1878 шықәсазы, аазаб рыхганы рыдгыл гәакьахь ихынхәит. Рыоны рбылхьан акнытә, Кәыдры азиас нырцә Азәыбжыа ақытан Ғыц анхара ашьапы ркит.

1885 ш. Д. Гәлиа Акәатәи Ашьхарыуаа ршкол-апонсионат(аинтернат) даанахәеит. Ибзианы далгоит 1889 шықәсазы. Убри ашықәс аан, Қыртәылан, Гори ақалақ ағы иказ Аахыт-Кавказтәи арцауцәа рсеминариа дталоит, аха ичымазара иахкьаны ицара аа-нижыт. Иани иаби аныцсуаз иара дкәыцшзан.

1892 ш. К. Маҷавариани иареи еицхыраа-ны итрыжыуеит аурыс графика шыаас измоу «Апсуа нбан». Убри нахыс маҷ-маҷ ашьапы ақуеит Д. Гәлиа иреиаратәи илитературатәи усура.

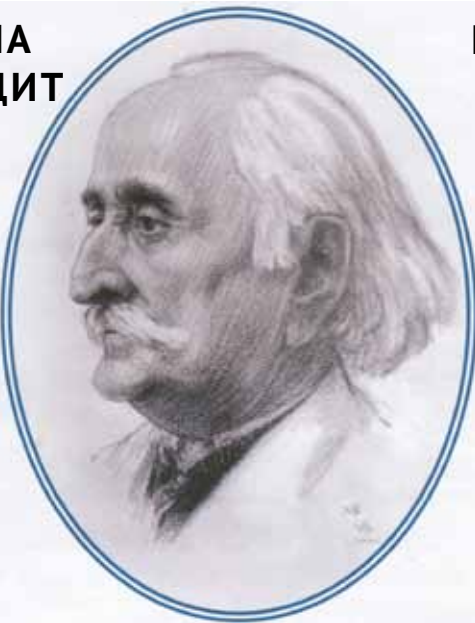
Еиуеицшым ашықәсқәа раан Д. Гәлиа рцауыс аус иуан акыр ақытақәа ркны. 1912 ш. Қарт итыцзуеит ипоезиатә еизга «Ажәеинраалақәеи ахьзыртәрақәеи». Убри нахыс Д. Гәлиа Акәака диасуеит. Аус иуан еиуеицшым атыцқәа ркны. 1919 ш. жәабран 27 рзы итыжыуеит редакторс дызмаз агазет «Апсны» раҕхьатәи аномер.

Акырнтә Апсны Иреихазоу Асовет адепу-татс далырххьан. СССР Иреихазоу Асовет адепутатс ынтә далхын.

Д. Гәлиа инапы итихыз асахьаркыратә ыымтақәа еидызкыло ашәкәқәа маҷымкәа итыцтит.

Д. Гәлиа инапы алакын абызшәатцаара, ажәарқәа, арцага шәкәқәа реиқәыршәара, жәлар рғауыцтә хәамтақәа реизгара.

Д. Гәлиа ицстазаара далцит 1960 ш. лацарамза 7 рзы. Анышә дамадоуп Акәа ақалқ акны ибака ахьыргылоу атыцтан.

ДЫРМИТ ГӘЛИА СЫҢСАДГЫЛ

Сыхаара, сыңсадгыл,

Икалазеи, закәызеи?

Иуҕшаауази, иуцәыззеи,

Абас улахь зеиқәузеи?!

Нхытцка ицаз угәырқома,

Мшын нырцә икоу уцәбоума?

Сылашара, сыңсадгыл,

Абас улахь зеиқәузеи?

Уахьцарадоу ҕхоушьома,

Ма даеакы гәнугома?

Сылашара сыңсадгыл,

Абас улахь зеиқәузеи?

1920 ш.

АЖӘЛАР РАҢХЬАГЫЛА

Апсны Ахәынтқарра Раҕхьатәи Ахада Владислав Григори-иңа Арзынба март 4 рзы ипцстазаара далцижыҕеи шықәсык цуеит.

65 шықәса дшыртагылаз 2010 ш. март 4 рзы акыраамта ихьуаз ачы-мазара гәҕәа иахкьаны ицстазаара далцит иналукааша ахәынтқарратәи ауаажәларратәи усзууы, хаамтазтәи апсуа хәынтқарра ашьаҕарқоы, атцарауа-мрагыларатцаау ду, Апсны Ахәынтқарра Раҕхьатәи Ахада Владислав Григори-иңа Арзынба.

В. Арзынба диит 1945 ш. лацарамза 14 рзы Акәа араион Алада Ешыра ақытан.

1962 - 1966 ш. рзы атцара итцон Акәатәи ахәынтқарратә арцауратә институт атоурыхтә факультет акны. Уи даналга Москва дталоит Мрагыларатцаара аин-

ститут аспирантура. Ицара анхиркәша, 1968 - 1988ш. ш. раан абри аинститут акны аус иуан. 1985 ш. адоктортә диссер-тация ихьчеит.

1988 ш. В. Арзынба далырхуеит Д.И.Гәлиа ихьз эху Апсуатцаара аин-ститут адиректорс, иара убас Апсны Иреихазоу Асовет адепутатс, 1989 ш. акәзар, СССР иреихазоу Асовет адепу-татс.

1990 ш. В. Арзынба Апсны Иреихазоу Асовет Ахантәауыс далхын.

1992 ш. Апсны иаҕагыланы Қыртәыла бцъаршьтыхла агрессия ианалага нахыс В. Арзынба ажәлар рмилаптә-хақәитратә қәпара хадара

зафере улаштырди.

26 қасым 1994-де Абхазыя Cumhuriyeti'нин ilk cumhurbaşkanı olarak seçildi. 1992'de ise ikinci kez aynı göreve getirildi.

Abazya halkı onun devlet adamlığına ve emeklerine büyük bir saygı ve sahiplenme gösterdi ve ona, birinci derecede "şan ve şeref nişanı" ile "Abhazya Kahramanı" madalyasını vererek bu bağlılığını pekiştirdi.

Vladislav Ardznba'nın kahramanlıklarla dolu yaşamı ve mücadelesi, onun izinden gidecek olan yeni kuşaklar için iyi bir örnek olmaya devam edecek ve anısı hiç bir zaman unutulmayacak.

VLADISLAV ARDZINBA ADININ YAŞATILMASI İÇİN

16 nisan 2010 tarihinde Abhazya yönetimi "Abhazya Devleti'nin ilk cumhurbaşkanı Vladislav Ardznba'nın anısını ebedileştirmek için" bir tasarımı kabul etti. Buna göre; Sohum havaalanına Vladislav Ardznba adı verildi. Başkent Sohum'un özgürlük meydanına ise Vladislav Ardznba anıtı dikilecek. "Abhazya Devleti'nin ilk cumhurbaşkanı Vladislav Ardznba'nın anısını ebedileştirmek için" kurulan komisyon, Başkan Bagapş'a da, kurucu cumhurbaşkanı Vladislav Ardznba adına bir ödül verilmesi önerisinde bulundu.

Komisyon, Ardznba'nın toprağa verildiği yer olan Yeşira Köyünün Gumista nehri kıyısındaki tepeye de anıt mezar yapılması ile ilgili bir yarışma açtı.

Öte yandan Abhazya Devlet üniversitesi'nde Tarih ve Filoloji bölümlerindeki başarılı öğrencilere Ardznba adına burs verme kararı aldı.

Sohum şehir meclisi ise yaptığı özel oturumda, şehrin en büyük caddesi olan zafer caddesinin adını "Vladislav Ardznba" olarak değiştirdi.

азиуеит. 1993 ш. сентиабр азы уи инапхгарала Апсны жәлар айбашьрағы аиааира ргеит, агрессор далырцеит.

1994 ш. абцарамза 26 рзы В.Арзынба Апсны Ахәынтқарра Раҕхьатәи Ахадас далхын. 1999 ш. аҕынтәраан ҕааҕхьа деицалхын.

Апсадгыл ахәшьара харақы анаҕеит В. Арзынба иналукаазаша ихәынтқарратә усура. Ахәынтқарра аҕааҕхьа илшамта дукәа рзы уи иана-шьан «Ахьз-аҕша» аорден актәи аҕазара, ихцан Апсны Афырхатца хәа ахьз.

В. Арзынба ифырхатцаратә цстазаара хаҕхьатәи абицарақәа ргәалашәарағы иаанхоит ажәлар хамеигзарала рыматц аура иаҕырцшыганы.

Sergey BAGAPŞ

Abhazya Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı:

"Abhazya Devleti, ulusal kurtuluş mücadelesinin lideri, Abhaz halk kahramanı Vladislav Ardznba'nın anısını ve onun mirasını gözbebeği gibi koruyacaktır."

Sergey ŞAMBA

Abhazya Başbakanı:

"O, Tanrı'nın özel olarak yarattığı bir politikacı ve bir diplomat, Abhaz halkının yolunu aydınlatan bir ışık... Vladislav Ardznba halkımız için yokluğu hiç bir şekilde tamamlanamayacak büyük bir kayıp. Anısı sonsuza dek kalbimizde yaşayacak..."

ULUSUN LİDERİ

Abhazya Cumhuriyeti'nin kurucusu ve ilk cumhurbaşkanı, Büyük devlet adamı, değerli bilim adamı ve hititolog Vladislav Ardznba, 4 mart 2010'da uzun süre mücadele ettiği amansız hastalıktan dolayı aramızdan ayrıldığında 65 yaşındaydı.

Vladislav Ardznba 14 mayıs 1945 yılında Aşağı Yeşira köyünde dünya'ya geldi.

1962-1966 yılları arasında Sohum'daki Devlet Öğretmen Enstitüsü'ne bağlı Tarih Fakültesi'nde eğitim gördü. Daha sonra Moskova'daki Doğu Araştırmaları Enstitüsü'nde yüksek lisans eğitimi aldı. 1968-

Abhazya Cumhuriyeti'nin ilk cumhurbaşkanı Vladislav Ardznba'yı kaybedeli bir yıl oldu

1988 yılları arasında aynı enstitüde görev yaptı ve doktorasını da 1985 senesinde burada verdi.

1988 yılında Dirmit Guliya Abhaz Araştırmaları Enstitüsü'ne Müdür olarak seçilen Ardznba, hemen sonrasında Abhazya Yüksek Sovyeti'ne milletvekili olarak seçildi. 1989 yılında ise SSCB Yüksek Sovyeti'ne milletvekili olarak girdi.

1990 senesinde Abhazya Yüksek Sovyeti başkanlığına seçildi.

1992'de Gürcistan işgaline karşı başlatılan ulusal kurtuluş mücadelesinin başına geçti ve 1993 yılında işgalcileri ülkeden atarak ulusunu

Suriye Arap Cumhuriyeti, me-safe olarak bizlere uzak gibi görünse de, bizler onu yakınlarımızda hissediyoruz. Çünkü sürgün dolayısıyla vatanlarından ayrı düşen çok sayıda soydaşımız bu ülkede yaşamaktalar.

Suriye'de yaşayan kardeşleri-mizle anavatan arasındaki ilişkiler, sürgün'ün üzerinden uzunca bir zaman geçmesinden sonra, nihayet gerçekleşebildi.

Bu gün Suriye'de, Abhaz'ların yansira Adige'ler, Çeçen'ler, Oset'ler, Dağıstan'lılar ve Karaçaylar'da bulunuyor. Toplam sayıları 150.000 olan bu topluluğun ancak 2000 kadarı Abhaz kökenli olup "Abaza" olarak biliniyorlar. Ayrıca Çerkes tabiri de Arap'lar arasında "Şarkas" olarak kullanılıyor.

Abazalar, başkent Şam başta olmak üzere Kuneytra, Hama, Homs ve Halep gibi şehirlerde yoğun olarak bulunuyor ve genellikle "abaza" soyadını kullanıyorlar, ancak Al-Sueda şehrindeki Araplarla zamanla gelişen iyi ilişkilerden dolayı, örneğin Dürzi'ler de aynı şekilde "abaza" soyadını kullanır oldular. Latakiya şehrindeki Arapların da bir çoğu günümüzde "Şarkas" soyadını kullanıyorlar.

Suriye'deki soydaşlarımız arasında anadilini konuşabilenlerin sayısı oldukça az olmasına rağmen onların vatan sevgilerinde ve ulusal bilinçlerinde hiç bir eksiklik yok. Bu ülkede Marşan'lara, Agırba'lara, Arüytaa'lara, Kukba'lara, Geçba'lara, Ardzinba'lara, Kucba'lara, Taniya'lara, Kuşba'lara, Maanaa'lara, Tçütjba'lara, Leyba'lara, Çıçba'lara ve Aşuba'lara rastlamak mümkün.

Suriye'deki Abhaz kökenliler arasında en tanınmış olanlar arasında ise; General Memduh

SURİYE- ABAZA, ŞARKAS

Abaza (Marşan), Şeref Abaza (Marşan), General Valid Abaza (Marşan), Fadıl Cetker (Arüytaa), Burhan Tram, Ahmet Maan, General Adnan Abaza (Kukba), General Saim Kucba, General Rauf Abaza (Tçütjba), General Alunar Kucba ve ünlü kalp cerrahı Dr. Ahmet Bakır (Kucba) gibiler sayılabilir.

1958 yılına kadar Suriye ordusunda sadece Çerkes'lerden oluşan özel birlikler mevcuttu. Abhaz ve Çerkes milli kıyafetlerini üniforma olarak kullanan bu birliklerde Abaza'lar da önemli bir yer işgal etmekteydiler.

Suriye hava kuvvetleri pilotlarının Abaza ve Çerkes'lerden oluşması adeta bir gelenek haline gelmiştir. Bu pilotlar, önceleri SSCB'de eğitim alamakta olduklarından, Hamdi Abaza (Marşan) ve Memduh Abaza, (Marşan) Moskova'da Abhaz edebiyatının temel taşlarından ulusal şair Dirmit Guliya'nın

oğlu Gerg ile tanışırlar. Ancak o dönemde Abhazya'ya gidip görme şansları yoktu. Aradan kısa bir süre geçtikten sonra profesör Şalwa İnaipa ile de bir araya geldiler.

1960'lı yıllardan itibaren Suriye'li Abazalar Abhazya ile ilişkilerini geliştirmeye başladılar. 1973-1974 yılları arasında mesleki tecrübesini arttırmak için SSCB'ye gelen General Münir Kucba, ilk kez olarak Abhazya'yı ziyaret eder. General Kucba, ikinci ziyaretinde yanında eşini de getirir ve böylelikle ilişkiler yavaş yavaş artma seyrine girer.

O dönemde Suriye ile SSCB arasında, içerisinde yazarlar, sanatçılar ve kültür emekçilerinin de bulunduğu faal bir dostluk grubu vardı, Abhazya ile Suriye arasındaki ilişkilerin gelişmesinde bu gurubun çok önemli bir rol üstlendiğini özellikle belirtmek gerekir.

(devamı 3. sayfada)

KISA HABERLER

TARİHİ SOYADLARI İÇİN YASAL DÜZENLEME

Abhazya Parlamentosu, Başkan Nugzar Aşuba tarafından yönetilen 17 ocak günkü oturumunda "vatandaşlık kanunu" ile ilgili çeşitli düzenlemeleri kabul etti. Kanuna göre anavatanlarına geriye dönenlerin, tarihi soyadlarına sahip olmaları ile ilgili hakları yasal garanti altına alıyor

ABHAZYA'DA NÜFUS SAYIMI

21 – 28 şubat günleri arasında Abhazya'da genel nüfus ayımı yapıldı. Devlet İstatistik Kurumu tarafından gerçekleştirilen sayımların ayrıntılı sonuçları, çalışmalar sonuçlandıktan sonra açıklanacak.

YEREL SEÇİMLER

12 şubat Cumartesi günü seçimler Abhazya genelinde yerel meclis üyelerini seçmek üzere sandık başına gitti. Seçimlerin geniş katılımı ve barış havası içerisinde tamamlandığı bildiriliyor.

Yasaya göre, seçilen meclis üyelerinin belediye başkanlarının atanması için kendi aralarından belirleyecekleri üçer kişilik listeleri cumhurbaşkanına sunmaları gerekiyor.

APSNI GAZETESİ 90 YAŞINDA

1919 şubat ayında okuyucuları buluşan Apsni gazetesi bu yıl 90. Yılıni kutluyor. Apsni gazetesinin temelleri Abhaz ulusal şairi Dirmit Guliya tarafından atılmıştı.

Dirmit Guliya'dan sonra, Samson Çanba, Mikha Lakırba, Nestor Tarkil, Muşni Ahaşba, Nestor Abjarba, Ruşni Gadliya, Nikolay Kiut, Rufet Bütba, Segey Kutsniya tarafından idare edildi. Gazetenin günümüzdeki baş redaktörü ise Boris Tivjba.

ACI KAYIP

11 şubat günü 71 yaşındayken hayata veda eden tanınmış hukukçu, devlet adamı, milletvekili ve Abhazya kahrmanı General Vladimir Naçaç ebediyete uğurlandı.

V. Naçaç Abhaz Kurtuluş savaşında Başsavcı yardımcılığı ve Askeri başsavcılık görevlerinin yanısıra aktif olarak cephe komutanlığı da yaptı. Savaş sonrası içişleri bakanlığının çeşitli kademelerinde görev yapan V. Naçaç, iki dönem de milletvekilliği yaptı.

YENİ BAŞKAN ADGUR DZİDZARYA

10 şubat günü başkent Sohum'da Abhazya Ressamlar

Birliği'nin 3. Genel kurulu toplandı. Toplantı sonunda yapılan seçimlerde ise birliğin başkanlığına Adgur Dzidzarya seçildi. Birliğin başkanlığı 2001 yılından beri Vitali Ceniya tarafından sürdürülüyordu.

Adgur Dzidzarya 1953 doğumlu olup, Sohum Güzel Sanatlar Akademisi mezunu. Uzun süre Moskova'da da çalışan Dzidzarya, Rusya ve Abhazya ressamlar birliğinin de üyesi. Adgur Dzidzarya şimdiye kadar Abhazya, Rusya ve Almanya'da çeşitli kişisel sergiler gerçekleştirdi.

YARDIMCI KAYNAK

Geriye Dönüş Devlet Komitesi'nde Saria Amçipha ile Oktay Çkotua tarafından hazırlanan "Türkçe-Abhazca, Abhazca-Türkçe Sözlük" çalışmasının tanıtımı yapıldı.

Açılışı Geriye Dönüş Fonu başkanı Con Sımır tarafından yapılan tanıtım toplantısına yazarlar, bilimadamları ve vatandaşlar katıldılar.

Toplantıda Saria Amçipha ve Oktay Çkotua sözlüğün hazırlanış aşaması ile ilgili bilgiler verdiler.

Toplantıya katılan konuşmacılar, sözlüğün araştırmacılara, dil öğrenmek isteyenlere, anavatanı geri dönenlere ve öğrencilere son derece yararlı olacağını altını çizerek, bu alandaki büyük bir boşluğu dolduracağını ifade ettiler.

ABHAZCA'YA ÇEVİRİ

Abhazya Devlet Basımevi tarafından, Abhazya Yazarlar Birliği üyesi Hayri Kutarba'nın 2005 yılında Türkçe olarak basılan "Sürdüler Sürgün Oldum" ve "Sürgün Sessiz Ölü" adlı romanlarının Abazca çevirileri 2011 yılı içerisinde tek cilt olarak yayınlanacak. Romanların çevirileri Oktay Çkotua tarafından yapıldı.

Aslen mimar- mühendis olan Hayri Kutarba, 1959 senesinde Düzce'de Dünya'ya geldi. Kafkasya ve kafkasyalılar hakkında bir çok önemli kitabın yazarı olan Hayri Kutarba, aynı zamanda ünlü Abhaz yazarı Bagrat Şinkuba ile, bilim adamlarından Yura Argun ve Gerg Amıçba'nın Abhazca eserlerini de Türkçe'ye kazandırmış bulunuyor

ABHAZ BALI'NA ALTIN MADALYA

"Prodekslo - 2011" adı altında Moskova'da 17.si düzenlenen uluslararası fuarda Abhaz balı altın madalya ile ödüllendirildi. 7-11 şubat tarihleri arasında düzenlenen fuara 60 ülkeden 2000'e yakın firma katıldı.

Elde ettiği bu ödül, Abhaz balına uluslararası pazarda yeni anlaşmaların kapılarını aralıyor.

Yeni kitap

"Kardeşlerimiz, Abhazya'mız..."

Kısa bir süre önce, Türkiye'de yaşayan Abhazlar arasında tanınmış isimlerden biri olan Abginba Cengiz'in derlediği Abhaz halk söylenceleri ile ilgili "Kardeşlerimiz, Abhazya'mız..." isimli yeni bir kitap okurlarla buluştu. Abginba Cengiz, 1975 yılında Türkiye'den Abhazya'ya ilk gelenlerden olup, anavatanındaki aydınlarla arasında güçlü dostluklar geliştirmişti. Özellikle kendi sülalesinden kardeşleri ile tanışmasının ona verdiği mutluluğu yere göğe sığdıramıyordu. Abginba Cengiz, Türkiye'ye geri dönerken yanında götürdüğü Abhaz alfabesi ve sayısız edebi eser sayesinde Abhaz-

ca okuma yazmayı kendi çabasıyla öğrenerek iyice geliştirdi ve sık sık anavatanındaki kardeşlerine mektuplar yazmaya başladı. Aynı zamanda Türkiye'deki Abhazlar arasından derlediği söylenceleri yazıya dökerek Abhazya'ya ulaştırdı ve araştırmacıların yararlanmasını sağladı.

Kitapta Abhaz folklorü açısından eşsiz söylenceler bulunuyor. Yine, Abginba Cengiz'in kardeşlerine yazdığı mektuplar da kitabın önemli bir bölümünü işgal ediyor. Kitap, Abhaz folklorü ve kültürene ilgi duyanlar için de önemli bir kaynak niteliğinde.

АГҔААНАГАРАҚӘЕИ АЗЕИҔЫАШЬАРАҚӘЕИ

GÖRÜŞLER VE TEMENNİLER

ТЕРЕНТ ЧАНИА, Апсны ашәкәыәәә Рейдгыла ахантәәы

А к ы р
иапсу агает
«Апсадгьыл
агәеисбжы»
аиқааәәәи
аусзуәәәи!

Ш а к а
и б з и о у -
зеи, шака
и п ш о у з е и
и к а ш ә т а з
а ш ь а ф а !

Тыркәтәыла инхо хашьцәа
гәакәәәи Апсны инхо
ацсуаи реицылара,
реизааигәара иахьа шьоу-
кы-шьоукы ргәы ишаанаго
аицш имариамыт. Ари амәа
иантәалан зыпсадгьыл
зцәыхараз рылабжыш, уи
иацын ргәырәа, рыхәра,

TERENT ÇANIYA Abhazya Yazarlar Birliği Başkanı

"Apsadgiil agueysibji" gazetesinin değerli emekçileri!

Attığınız bu adım ne kadar hoş, ne kadar güzel!.. Türkiye'deki kardeşlerimizle Abhazya'daki bizlerin ilişki kurmaları ve kucaklaşmaları, günümüzde bazı kişilerin ifade ettiği gibi hiç de kolay olmadı. Vatanlarından uzak yaşayanlar bu yolda ne kadar çok gözyaşı döktüler, bu uğurda ne sıkıntılar ve acılar çektiler. Bu günleri göremeyenler Abhazya'mızın ebedi kayıpları oldular, ne yazık ki onlara

рхәаа. Ари амәа рцәыхаран
зыпсадгьыл зцәызыз
хашьцәа, урт рахь хәра
ихарххоз хнапкәа кьафын.
Хәхшыәкәа ракәзаргь-анык-
абык ирхылцыз аишьцәеи
аихәшьцәеи реибабара
зыкамлоз рзеилкаазомыт.

Хәшшаз ибзоураны
аамтә аеапсахит. Сара
ианакәзаалакы итабуп хәа
азысхәоит Тыркәтәыла,
сашьцәа ахьеикәнархаз
азы, итабуп хәа азысхәоит
Урыстәыла, хашьцәеи
хәреи хәибабара алзыршаз,
зыхьзи зыхьмызги еикароу
аамтә! Шьтә агаетгы хәуит.
«Апхыз бзиа жәбааит» хәа
хәшшаз ихәахьазаарын!
Шьтә хәицылалап хәмшәа-
хмырхә, хәжәәахыр еиба-
хтәп, ихарцшзап хәеицш
Псадгьыл Апсны.

ulaşmada kolumuz kısa kaldı. Aynı anne ve babadan doğan kardeşlerin bir araya gelememelerini ise o zamanlar akıllarımız bir türlü almıyordu.

Yaradan sayesinde artık devir değişti. Ben, her daim; kardeşlerimizi koruduğu için Türkiye'ye, bu gün onlarla görüşebilmemize katkı sunduğu için de Rusya'ya teşekkür ediyorum. Artık kucaklaşmamızın önünde hiçbir engel kalmadı! İşte elinizdeki gazete de bunun canlı bir örneği. Tanrı san ki bize "güzel rüyalar görün" demiş gibiyiz! Artık korkusuzca omuz omuza verebilir ve vatanımızı daha güzel günlere hep beraber ulaştırabiliriz.

İRFAN ARGUN Kafkas-Abhazya Dayanışma Komitesi Başkanı

"Apsadgiil agueysibji" gazetesinin yayın hayatına başlaması, beni gelecek günler için oldukça umutlandırıyor. Aylık da olsa bu sevimli gazeteyi bizler için yayınlayan devletimizin, uzun zamandan beri aralıksız olarak dillendirdiğimiz, Abhaz Radyo ve Televizyonu'nun uydudan diaspora coğrafyasına ulaşmasını sağlayacak çalışmaları da en kısa sürede süratle sonuçlandıracağına inanıyorum. İçinde bulunduğumuz iletişim çağında, bu tip çabalarla Diaspora ile Abhazya arasındaki ilişkilerin daha da sağlam temeller üzerinde hızla gelişeceğinden hiç kuşku duyuyorum. Bu vesile ile şahsım ve Kafkas-Abhazya Dayanışma Komitesi olarak, gazetemize emek veren kişi ve kurumlarımızı gönülden kutluyor, çalışmalarında üstün başarılar diliyorum.

Dirmit Guliya Ödülleri sahiplerini buldu

Bilindiği gibi Abhazya Devleti tarafından üç yılda bir Dirmit Guliya Ödülleri veriliyor. Sanat, edebiyat ve mimari alanında verilen ödüller bu yıl da sahiplerini buldu.

Cumhurbaşkanlığı ofisinde yapılan törende, Başkan yardımcısı Aleksandır Ankuab ödül sahiplerine belgelerini ve çeklerini takdim etti.

Dirmit Guliya Ödülüne bu yıl, şairler Anatoli Lagulaa ve Gunda Sakaniya-pha ile ressam Elvira Arsalya sahip oldular.

Dirmit Guliya Ödülü seçici kurul başkanı ünlü yazar Alyoşa Gogua, töreninde yaptığı konuşma ile ödül sahiplerini kutladı.

Fotograflıklar: A.Lagulaa, E.Arsalya, G. Sakaniya-pha, A. Ankuab, A. Gogua, D. Naçkebiya

Д. И. Гәлиа ихъз зху Ахәынтқарратә премиа ранащәоуп

Ишдыру еипш, хышыкәса рахътә знык Д. И. Гәлиа ихъз зху Ахәынтқарратә премиа ранарщәоит алитературей, аказарей, архитекту-рей русск акны. 2010 ш. антәамтазы Ахәынтқарратә премиа рытаразы акомиссия иалнакааит хәык.

Ааигәа Аҗсны Ахәынтқарра Ахада Иусбартафәи апремия зана-щәоу адипломқәеи, аршахатгақәеи, рыцпхъаза 50 нызкь маати рнапәи иритейт Аҗсны Ахәынтқарра Ахада Ихатыпхуаф Александр Анқәаб.

Д. И. Гәлиа ихъз зху Ахәын-тқарратә премиа роуит апоетцаа Анатоли Лагәлаа, Гәында Сақаниа-пхә, асахъахыфәи Эльвира Арсалиа-пхә.

Асахъафәи: А. Лагәлаа, Е. Арсалиа-пхә, Гә. Сақаниа-пхә, Ахәынтқарра Ахада Ихатыпхуаф А. Анқәаб, ашәкәыфәцәа А. Гогәуа, Д. Наçкәебиа.

Abhazya Devlet Üniversitesi ülkenin en önemli yüksek eğitim kurumu. Üniversiteye bağlı çeşitli fakültelerde binlerce öğrenci eğitim görüyor.

Rektör Ord. Prof. Aleko Guaramiya ile Diaspora ile üniversite arasındaki ilişkiler ile yapılması gerekenleri konuştuk.

“...Üniversitemiz, eğitim - öğretim güçlendirilmesi ve aynı zamanda kolaylaştırılması yolunda, öğretim üyelerimizin standartlarının yükseltilmesi ve eğitim faaliyetlerimizin pekişmesi ile ilgili iyi bir gelenek oluşturdu. Gençlerimizin sağlam bir eğitim almaları ve halkımıza yararlı birer birey olmaları için öğretim üyelerimiz çok önemli katkılarda bulunmaktalar...”

“...Üniversitemizde görev yapan öğretim üyelerimizin dışında, yurt dışından gelen bilim adamları ve üniversitemizin fahri doktora payesi verdiği diasporamızın değerli temsilcileri de (örneğin Sn. Ömer Beygua (Büyüka) ve Sn. Azmi Koçak bunlar arasında) öğrencilerimizle tüm birikimlerini paylaşıyorlar. Üniversitemizde aynı zamanda yurt dışından gelen öğrenciler de eğitim görmekteler. Bu gün itibarıyla sadece Türkiye’den 20 öğrenci çeşitli fakültelerde bizimle birlikte. Türkiye ile ilişkilerimiz 1989 yılında üniversitemiz çatısı altında yabancı öğrenciler için özel bir fakülte kurulmasıyla

başladı. Bu fakültenin amacı diasporadan gençlerimizin anavatanında yüksek eğitim almalarını sağlamak için gereken çalışmaları yerine getirmektir. Günümüzde fakültenin imkanları ve kapsamı daha da genişletilerek Türkiye’nin yanı sıra Suriye ve Ürdün diasporasından gelecek gençlerimizi de kabul edebilecek hale getirildi. Bölümün başkanlığına ise genç bilim adamlarımızdan Arda Aşuba seçildi. Yeni dönemde fakültemizin imkanları daha da arttırılacak, savaş sırasında büyük hasar gören yurt binası ile spor salonunun ve kampüsteki diğer yapıların onarılacak hizmete sunulması en kısa sürede gerçekleştirilecek. Bu konuda devletten her türlü desteği almış durumdayız...”

GENÇLER İÇİN

“...Öğrencilerin iyi bir eğitim alabilmeleri için, içinde bulundukları ortamın da kaliteli olması gerekir. savaşın hemen ertesinde şartlarımız çok ağırdı, ancak bu günkü durum çok daha farklı. İnanıyorum ki zamanla daha da iyi olacak. Bu konuda devlet yöneticilerimizin, Geriye Dönüş Devlet Komitesi’nin ve diğer kurumlarımızın büyük desteklerini görüyoruz. Tüm bu gelişmelerin, diasporamızdan gençlerimizin üniversitemize ilgisini arttırmasını bekliyorum...”

“...Yurt dışından ilk öğrencilerimizi 1990 senesinde Türkiye’den kabul ettik. O tarihten bu yana ilişkilerimiz artarak devam ediyor. Geçen yıllarda ilk kez olarak biz de turizm bölümünden mezun

olan gençlerimizi pratik eğitim için Türkiye’ye gönderdik. Bu projenin gerçekleşmesinde Abhazya’nın Türkiye’deki temsilcisi Vladimir Ayüdzba ile Diasporamızın öne gelen isimlerinden İrfan Argun, Atilla Açüşba, İlhan Kuadzba, Bülent Ayüdzba, Cemalettin Ardzinba ve arkadaşlarının büyük desteklerini gördük, yeri gelmişken kendilerine aracılığınızla teşekkür etmek isterim...”

“...Özellikle Türkiye’den sık sık misafir ağırlamak bizleri çok mutlu

ediyor, kısa bir süre önce de yine Türkiye’den üniversitemizi ziyaret eden anadil öğretmenleri ile çok yararlı görüşmelerde bulunduk. Dünya’nın bir çok ülkesi gibi Türkiye’yi de pek çok kez ziyaret etme fırsatı buldum. Burada bir çok toplantıya katılarak çeşitli görüşmelerde bulundum. Bir kaç yıl önce de MEF dersanelerinin sahibi İbrahim Arıkan beyefendin davetlisi olarak Fizik, Kimya ve Biyoloji projelerinin yarıştığı ulular arası bir toplantı nedeniyle İstanbul’da bulundum ve bu toplantıda değişik ülkelerden gelen misafirlere Abhaz eğitim sistemi ve üniversitemiz hakkında geniş bilgi verebilme mutluluğuna eriştim. Benim dışımda üniversitemizden bir çok dilbilimci, folklorist, arkeolog ve tarihçi, çeşitli dönemlerde Türkiye’yi bilimsel çalışmalar kapsamında ziyaret ettiler. Bu ziyaretler bundan böyle de devam edecek. Ayrıca üniversitemiz ile çeşitli Türk üniversiteleri arasında işbirliği anlaşmaları imzalanması ile ilgili çalışmalarımız da devam etmekte...”

“...Ancak en önemlisi, diasporamızdan gençlerimizin üniversitemize daha da yoğun ilgi göstermeleri, bizler bunun gerçekleştirebilmesi için elimizden geleni yapacak ve her zaman kapılarımızı sonuna dek açık onları bekliyor olacağız...”

Sırma AŞÜPHA

ABHAZ TARİHİNİN DERİNLİKLERİNDEN

XIX.yüzyılda Kafkasya’da ki savaşların sonucunda vatanlarından sürülen Abhazlar ile diğer kardeş toplumların, Türkiye, Suriye ve Ürdün gibi ülkelerde bulunduklarını iyi bilmemize rağmen ilişkilerimiz yok denecek düzeydeydi. Mısır’da ise asırlar önce bir şekilde oralara giden Abhaz ve Adige’lerin bulunduğu ve bunların zamanla yönetimi ele geçirerek 1382-1517 yılları arasında tam 135 sene “çerkes memlûkleri” adı altında hüküm sürdükleri, bu süre içerisinde Abhaz ve Adige kökenli 23 sultanın tahta oturduğu tarihsel bir gerçek olarak önümüzde olmasına rağmen, onların soyundan gelenlerin varlığına dair elimizde her hangi bir veri bulunmuyordu.

1960’lı yıllarda Moskova’da üniversite eğitimi alan Abhaz kıızı L.Kuçuberya-pha, Mısırlı bir gençle evlenip Kahire’ye yerleşince, tarihin önemli bir sayfası bizler için yeniden aralanmış oldu. Abhaz etnograf ve oryantalisti L.Kuçuberya-pha’nın “Arap ülkelerindeki Abhaz’ların etnografyalarından” adlı makalesi 1971 yılında “Alaşara” dergisinde yayınlanınca, Mısır’daki Abhaz varlığı ile tarihleri gün ışığına çıkarılmış oldu. Ancak ne yazık ki, Abhaz oryantalistin hastalanarak zamansız ölümüyle, bu çalışmalar akamete uğradı. Buna rağmen makalenin yayınlanması, Mısır’daki Abhaz kökenlilerle anavatandakiler arasında ilişki kurulmasına yetti.

Böylelikle Abhaz etnografı L. Kuçuberya-pha’nın çabaları sayesinde Mısır’daki Abhaz varlığı ancak 1970’li yıllardan bu yana bilinir hale geldi. Son 20 yıldır ise Dünya Abhaz- Abazin Birliği’nin aralıksız çalışmaları sayesinde Mısır’daki Abhaz kökenlilerle ilişkiler artarak devam ediyor.

(başlangıcı 2. Sayfada)

1979’da, bu gurubun çalışmaları sayesinde “Abhaz Halk Dansları ve Şarkıları Ekibi” Şam’daki Sovyet Kültür Merkezi’nde soydaşlarımızla buluştu. Abhazya’lı sanatçıların Suriye’deki Abaza’larla kucaklaşması ile ilgili haber, Abhazya’da da halk tarafından büyük bir coşku ile karşılandı ve akabinde artarak süregelen kültürel etkinliklerle birlikte ilişkiler sağlam temeller üzerinde hızla yükselmeye başladı.

Şam kentinde 1948 yılından beri tüm Kuzey Kafkasya’lıları kucaklayan “Adige-Khase” çalışmalarını durmaksızın sürdürüyor. Suriye Parlamentosu üyelerinden Şeref Abaza’nın (Marşan) aralıksız 16 sene başkanlığını yürüttüğü bu kuruluşun günümüzdeki başkanı ise Ekrem İshak isminde bir Adige. Kuruluşun Şam da dört , Halep ve Hems kentlerinde ise birer şubesi bulunuyor.

“Adige-Khase”, halen “Elbruz” adında bir dergi çıkarıyor. Dergi sayfalarında Abhazya ve Kuzey Kafkasya ile ilgili haberleri, Dünya Çerkes Birliği ve Dünya Abhaz-Abaza birliği’nin çalışmaları ile

çeşitli kültürel ve tarihi materyalleri bulmak olası.

“Adige-Khase” bünyesi altında Abazaça ve Adigece dil derslerinin yanı sıra, bilgisayar, müzik, dans ve sportif kurslar da verilmekte. Burada oluşturulan halk dansları ekibi

SURİYE ABAZA – ŞARKAS

ise tüm soydaşlarımızın gururu.

Suriye’deki Abhaz kökenlilerden Ahmet Kucba, ünü yurt dışına kadar taşımış değerli bir kalp cerrahı, Ahmet Kucba, tıp eğitimini Moskova’da aldı ve dönüşünde Şam’daki “Tışırık” askeri hastahanesinde çalışmaya başladı, kısa sürede gösterdiği üstün başarı nedeni ile de “Omayada Nişanı” ile ödüllendirildi. Ancak Ahmet Kucba ne yazık ki çok genç yaşlarda, 1996 senesinde yaşama veda ederek aramızdan ayrıldı.

1989 yılında Suriye’li soydaşlarımızdan bir grup, SSCB yüksek sovyeti başkanı Mikhail Gorbaçov’a Sovyetlerdeki yu- muşama ve demokratikleşme çabalarından cesaret alarak anavatanlarına dönmek için izin veril-

mesini isteyen bir mektup gönderdiler. Mektup, her ne kadar resmi olarak bir karşılık bulmadıysa da onlar, hiç vakit yitirmeden teker teker de olsa Abhazya’ya yerleşmeye başladılar. 1989 yılında Zıwar Çıçba, (Abhaz kurtuluş savaşında

şehit oldu) 1990 yılında Amir Kucba, (halen Abhazya’da yaşıyor) yine 1990 yılında Ahmet Marşan, (uzun süredir Geriye Dönüş Devlet Komitesi başkan yardımcısı) Abhazya’ya dönüş yaptılar.

Abhaz ulusal kurtuluş savaşı başlayınca kadar, General Valid Marşan, gazeteci Kemal Marşan, Haysam Marşan, Farid Arüytay, Dani Ağırba, Mahmud Kuşba ve Adige gençlerinden Habil Bıç ile Nazir Hacmağ anavatanlarını ziyarete geldiler.

Yine değişik zamanlarda ünlü yazar Arüytay Fadıl Cetker, (bir süre de Abhazya Dışişleri Bakan Yardımcısı olarak görev yaptı) General Münir Kucba, Albay Ezaddin Ağırba, Fethi Marşan, Salir Marşan, Muhammed Marşan, Suzan

Marşan-pha, Rita Marşan-pha, Leyla Marşan-pha, Nabil Marşan, Vahid Geçba, Hayreddin Çıçba, Fesal Daguna, Faruk Daguna, Zıwar Arüytay ve bir çokları Abhazya’da bulundular.

Suriye’den anavatana gelenler olduğu gibi, buradan o tarafa gidenlerde olmadı değil. Şair Nelli Tarıpha, yazarlardan Rauf Bijnou, Rufet Butba, Gerg Gubliya, sanatçılardan Fazlıbey Kurua, Vitali Lakrba, Vitali Ceniya, Nelli Lakoba-pha, Ludmilla Gumpha, ve Eteri Tarıpha Suriye’yi ve soydaşlarımızı ziyaret edenler arasında bulunuyor.

1989 yılında Bagrat Şinkuba’nın ünlü romanı “Son Ubıkh” Muhettin Sleik tarafından Arapça’ya çevrilerek yayınlandı.

Abhazya’da savaşın başlamasıyla birlikte Suriye’li gençler de bu mücaelede yerlerini almakta gecikmediler. Aralarından, şehadet şerbetini içen Farid Arüytay Leon madalyasıyla, Zıwar Çıçba ve Hasan Çarkas (Tsey) ise üstün cesaret madalyasıyla onurlandırıldılar. Askeri hastahane de görev yapan Ahmet Kucba’da üstün cesaret madalyası sahibi oldu.

V.ABHAZOU

HÜMARKITA'YA YOLCULUK...

Türkiye'li soydaşlarımızdan Soner Hümarba kısa bir süre önce başkent Sohum'da yapımına başlanan mobil telefon şirketi "Aquaфон'un" merkez bina inşaatında işe başladı. Soner, Türkiye'li soydaş işadamlarımızdan Erol Wazba'ya ait olan Erva İnşaat'da mimar ve şantiye şefi olarak çalışıyor.

Soner Hümarba'nın dedeleri, Abhazya'dan Türkiye'ye sürülenler arasındaydı. Büyüklelerinden duyduğuna göre sürgün yoluna çıktıklarında dört kardeşmişler, ancak kardeşlerden birini deniz yolunda bir kazaya kurban vermişler. Türkiye'deki köyleri Efteniye karşılıklı iki mahalleden oluşuyor. Soner'in mahallesi Abzıpaa'ların yeri diye anılıyor. Anne ve babası uzun yıllar önce Almanya'ya yerleşen Soner, kendisi de 30 yıl kadar Almanya'da yaşadıkdan sonra, bir süre de Rusya Federasyonu'nda mimar olarak çalıştı.

Soner'in annesi Atrışba'lardan, anne annesi ise Kuadzıpha, Soner Hümarba uzun yıllar süle tarihi ile ilgili bilgi toplamaya çalıştıysa da pek başarılı olamamıştı, taki Abhazya televizyonunda yayınlanan "umut" adlı programa katılınca kadar. Bu programda yardım isteğini dile getirince, izleyiciler arasında bulunan ünlü yazar Nikola Khaşig hemen programı arayarak 1970'li yıllarda yayınladığı "Ajgeri Dede" adlı hikayenin baş kahramanının Hümarba olduğunu ve bu sülalenin sürgünden önce "Khuap" köyünde yaşadığını, hatırlarında "Hümarkita" diye bir mahallenin bile bulunduğunu bildirdi. Tamamı sürgüne gönderildiklerinden, bu gün "hümarkita'da" hiç kimse yaşamamakta.

Yazarımız, Soner'le tanışarak ağabeyi Kançobey Khaşig'dan duyduğu Hümaraa'ların tarihini uzun uzun anlattı. Ayrıca büyüklelerinden duyduğu acıklı sürgün anılarıyla birleştirerek yazdığı "Ajgeri Dede" adlı eserinden de bahsetti.

Yazarımız ve Soner, uzun süren sohbetleri sırasında Khuap köyünü ziyaret etmeye de karar

verdiler, hatta hiç ara vermeden ertesi günü yola koyuldular.

Bu olaya biz de canlı tanıklık yapma şansını bulduk.

Soner, dedelerinin topraklarını önce araçla, daha sonra da yaya olarak dolaştı. Ana yollar derken patikalara kadar ulaştığında öyle mutluydu ki adeta ayakları yere basmıyor gibiydi. Bu cennet köşesi dile gelseydi atalarının tarihi ile ilgili ona ne sırlar verirdi kim bilir...

Nikola Khaşig'in hikayesindeki kahraman bir bölümde şöyle bir vasiyette bulunuyordu:

"Hayır, eğer kendi vatanlarında olmayacaklarsa, Hümaraa'ların başka ülkelerin tamamını kaplayacak kadar çoğalmaları bile neye yarar? Ben onların ocaklarının ebediyyen vatanlarında tütmesini istiyorum, Hümarkita'da!"

Ve böylece hikayedeki vasiyet de adeta gerçekleşmiş oluyordu. Soner, ata topraklarından telefona sarılarak amcasını arayıp, yazar Nikola Khaşig sayesinde dedelerinin topraklarını bulduğunu ve tarihleri ile ilgili yeni bilgiler edindiğini bildiriyordu.

Soner Hümarba, bu ziyaretle birlikte atalarının topraklarında kendisine yeni bir ev yapma kararı aldı. Söylediğine göre Khuap köyüne daha ilk adımı attığında bu istek içine doğmuş.

Bu gün için Khuap köyünün "Hümarkita" mahallesinde Hümaraa'lardan hiç kimse yaşamıyor, ama bu ilk adımdan sonra Soner'i izleyenler olacak diye umut doluyuz. Bu şekilde, tarihimizin önemli bir parçası olan yeni bir sülale daha vatanlarında ocaklarını tütürecekler...

Sırma Aşüpha

Анапқаза

Ишдыру еипъш, Аҗсны ира-цаәууп җсабарала абаџхатәра злоу аказацаә. Убарт дремуоуп Гәдоутә араион Ачандара ақытан инхо Леуард Мхонҗиә. Иара дхәыцаахыс амузыкахь имаэ абзиабара иабзоураны жалар ринструменткәа ирыцырхәоз ашәәкәа еснагъ дырзызырџуан. Леуард дырхаануп акыр абаџхатәра злаз, аҗхьарца ианҗаны ашәәкәа зхәоз икытауаа. Акыргы дрызхьаауеит урт аамтқәа...

Леуард занаатла дсахьа-тыхџууп. Амџлы аус адулара даара бзиа ибоит. Даара напказалагы икаитоит аҗхьарца. Аҗсны Аҗынҗытәылатә еибашь-ра анҗоз аамтҗыс аибашьцаә ахьтәтаз аҗабиакәа рџы инеины ргәыштырхызы аҗхьарца ианҗаны ашәәкәа рхәон. Убасқан ауп ихата аҗхьарца акаҗара ахыкәкы анизцәыртызгы.

Изакеызеи аҗхьарца? Иабан-тәаи ахьз? Ажәлар рџы уи аҗакы бәбәа замоузеи?

Аҗхьарца – аҗхьа ацара. Икалап уи ахьз ахала аџахы иара иахәозаргы. Ажәытә џнаҗацыпхьаза аҗхьарца ахатә тыпъ чыда ааннакылон. Таацәала иаидтәаланы иадырхәон. Леуард аҗхьарца еихарак излихуа ашәчи

азахәеи роуп. Иара џ-рахәыцк аџазароуп, арахәыц аџы атыхәа иалхзароуп. Нас арахәыцкәа рпъ-шшаны, аҗхьарца иахыгзаны, алымхакәа инарыбжакны ирххатәуп. Аҗхьарца ианҗаны ирхәоит ахатцарашәа, ауазашәа, ахәрашәа, ахрашәа... Иҗоуп аҗхьарца ззамырхәо, аха ашәа бзи-аны иацызхәо. Аҗхьарца – ари ажәлар пхьаҗа рцагоуп. Уи иану ашәа захәз шытахька дхьатцзом.

Леуард Мхонҗиә ажәытә аамтә акыр ихьааигоит. Иҗахуп хажәлар рмилаҗ-культуратә хдырра дмырзырц. Аҗсы тәзааит, иџиалааит нас, хажәлар акыр шықса раахыс абиҗарала имырззакәа иааргоз хмилаҗтә культура, хаҗсуара, хҗасқәа,хкьабзқәа.

Еихсыҗьра ақәымзааит аҗсуа ипхьарца абжы! Уи абжы еснагъ агәырбьара иазкызааит.

Сырма АШӘ-ПҗХА

Türkiye'deki ailesini, dostlarını, akrabalarını ve İnegöl'ü şehrinin her ne kadar özleyip ve rüyalarında görüyorsa da, anavatanına dönmeyi hayatının dönüm noktası olarak kabul ediyor Zülfü Açüzba.

Zülfü, 1963 yılında İnegöl'de doğdu, buradaki eğitimini tamamladıktan sonra Anadolu üniversitesinde okudu ve askerlik görevini Samsun'da yerine getirip baba ocağına döndükten sonra ise, küçüklüğünden beri bahsini duyduğu Abhazya'ya daha fazla ilgi duymaya başladı. Zira o, dedelerinden, Abhazya'dan sürgün edilmişleri ve Türkiye'ye gelişleri ile ilgili pek çok şey duymuştu.

İnegöl'deki kültür derneğine büyüklerin yanı sıra gençler de devam etmeye başlamışlardı. Derneğin o dönemdeki başkanı Fevzi Abhazou'un çabalarıyla dernekte Abhazca kursları başladığında Zülfü'de ilk katılan 15 kişi arasında yer aldı. Artık Abhazya ile ilgili daha sık haberler alıyor ve sevgisi her geçen gün daha da artıyordu. İşte bu günlerde, Abhazya'yı görebilmek için yanıp tutuşmaya ve birlikte gidebileceği arkadaşlarıyla fırsat kollamaya başladı.

Sonunda Zülfü'nün beklediği gün geldi ve Abhazya'ya gidecek olan ilk guruba katılmaya karar verdi. Ancak bu grup Abahzya'yı gezip görmeye değil, 14 ağustos 1992 günü Abhazya'ya saldıran Gürcistan Devlet Konseyine bağlı işgalcilere karşı mücadeleye gidiyordu. Savaşın başlaması, diasporadaki kardeşlerimizi ayağa kaldırmış, her yerde miting ve yürüyüşler düzenlenir olmuştu. Zülfü'de arkadaşları gibi ilk aşamada bu tip protestolara katıldıktan sonra, 25 ağustos günü Abhazya'ya hareket eden 33 kişilik grupla yola çıktı.

Gagra kenti düşmandan kurtarıncaya kadar Türkiye'den gelen savaşçılar arasında bulunan Zülfü Açüzba, daha sonra Abhaz Hava Kuvvetleri'nin oluşturulmaya çalışılması ile birlikte pilot Zaur Yaşba'nın teşvikiyle hemen bu bölüme geçer.

Bu sırada, Vyacheslav Yaşba, Arkadi Ayüdzba ve Cemal Hagba gibi pilotlar tarafından Genel Kurmay Başkanı Aslanbek Sosnaliyev ikna edilerek tecrübeli pilotlar

tarafından bir planörçüler grubu oluşturuldu ve Zülfü de bu konuda eğitildi. Kısa bir süre sonra bu kez de Afon Tçits'da Garik Otrıba ile birlikte "stinger" füzesi kullanma eğitimi aldı.

Abhaz Hava kuvvetleri'nin hava operasyonları sırasında Aatsı

AÇÜİZBA ZÜLFÜ'NÜN YILDIZI...

bölgesindeki helikopter üssünde bulundu. Zaferden sonra ise Sohum (Babuşera) havaalanına konuşlanan Hava Kuvvetleri bünyesinde kalarak havacılık eğitimi almaya devam etti. Önceleri "L-39" uçağında yardımcı pilot eğitimi alan Zülfü, akabinde yeni kurulan paraşüt birliğinin başına getirildi ve 2004 yılına kadar bu görevine devam etti.

2004 yılında Abhazya Savunma Bakanlığı tarafından gönderildiği Krasnodar'da aldığı üç aylık eğitimin sonucunda "YaK-52" pilot sertifikası alarak geri döndü.

2006 yılında hava kuvvetlerine yeni katılan "Mi-24" helikopterleri ile ilgili uçuş eğitimi alan Zülfü, 2008 yılındaki Kudrı Vadisi operasyonunda bu helikopterde görev yaptı. Bu gün hala aynı görevi başarıyla sürdürerek ülke hava sahasının güvenliğini sağlamaya devam ediyor.

1996 yılında tanınmış Abhaz sanatçılardan Yura Narmaniya'nın kızı müzisyen Kama Narmaniya-pha ile evlenen Zülfü, güzeller gü-

zeli 4 kız babası. Anne ve babası Mukadder ve Necati bu gün hayatta olmasalar da, evli olan Erdinç ve Erdoğan ile henüz bekar durumda olan Ergün isminde üç ağabeyi bulunuyor. Ergün'de kardeşi Zülfü gibi, savaş sırasında Abhazya'daki mücadeleye katıldı ama o daha sonra Türkiye'ye döndü.

Zülfü Açüzba, eşi ve kızlarıyla birlikte Abhazya'da mutlu bir hayat sürdürüyor. Büyük kızı Amina 7. Elizabet ise 3. Sınıfta okuyor, ikiz kızları Vanessa ve Melisa henüz 1. Sınıf öğrencisi. Aile, bu sene hep birlikte Türkiye'ye yakınlarını görmeye gitmeyi düşünüyorlar.

Leon madalyası sahibi olan binbaşı Zülfü, başından beri havacılığa büyük bir tutkuyla bağlı, vatan savunmasını da bu aşk ve tutkuyla sürdürüyor. Ailenin şimdilik tek eksiği kızların erkek kardeşlerinin olmaması. Bizler, bu eksikliğin en kısa sürede tamamlanacağı umuduyla Zülfü Açüzba ve ailesine her zaman sağlık ve mutluluklar diliyoruz...

V. ABHAZOU

Цабалаа рхәамтқәа

Аҗар игәы Стампыл ихәхәхәтуеит.

Агәәк икәты иамтҗац акәтаҗь ицъуан.

Азы иапху аҗан идыруеит.

Азы умбакәа ушьапы еилумхын.

Ауаџага иажәа духоит.

Аца иҗоу ззымфаша амхы иҗоу дахыбаауан.

Аҗсыз азаџы ихәәеуам, ауаџы ипҗсадгьыл аџы.

Ахыларкәра иашыцылаз ибҗа цыкәхәоит.

Ауаџага уилабжьар ихы уасызшәа ибоит.

Абзиабара абчы иаџызоуп, знык ауп ауаџы ианихьуа.

Агәырџа зымбац агәырбьара ахә изшьом.

Зыхшыџ тцару ирҗаху рҗоит, зыхшыџ кьаџу идуртцаз.

Аразкыдара аныцәоу иаарпҗштәым.

Ачхара ашоуп, аха иџало ашәыр хаахоит.

Аҗсны зымбац мгәартә дҗоуп.

Аҗсуа ипҗсы анааихыт ишиашоу Аҗсныҗа иҗоит.

Аҗсуа ипҗсы «Аҗсынра», «Аҗсынра» хәа еисуеит.

Ианиҗеит Цьамал АБЫГБА

Duyurular

Tkuarçal şehrinde yaşayan Karbey Adleyba'nın ailesi, bahçe içerisindeki evlerini anavatana dönüş yapan bir aileye ediyeye etme kararı aldılar. Karbey Adleyba yakın zaman önce hayata veda etmişti.

Aslen Oçamçıra'nın Guda köyünden olup Sohum'da yaşayan Piotr Aşuba, anavatanına dönen bir aileye evini tahsis edecek. Piotr Aşuba, aileye ev yapacakları bir arsayı da hediye etme sözü veriyor.

«АҖСАДГЬЫЛ
АГӘЕИСБЖЫ»

Аҗсны Ахәынтқарра
Аҗсадгьыл ахь архынхәразы
Ахәынтқарратә еилакы
Аҗсадгьыл ахь архынхәра Афонд

АРЕДАКЦИЯ АХЕИЛАК:

В. Аҗхазоу (ахантәаџы), Ць. Смыр,
О. Чкотуа, А. Маршьан, С. Ашә-пҗа

Акомпиутер ала
аикҗыршәа
А. Беренцы

Иҗыҗуп акыпхьырта
ООО «Абхазия Принт» акны.
Атираж 300 ц.
Агазет мызкы знык иҗыҗуеит.

Аҗсны Ахәынтқарра
аиустиция Аминистрра
акны ашәкәы иҗаџуп
23.12.2010ш.
Аҗаратә №49.
Аҗца №226.